

HILLESJÖN

några ord om badlivet i sjön

Sommaren 1999 var badstället i Hillesjön nedanför åsen välbesökt.

Men om man nu i detta sekels sista månader försöker sig på en återblick på badlivet i Hillesjön under det gångna seklet, inställer sig genast frågan, förekom det vid tiden omkring förra sekelskiftet någon form av badande för badandets egen skull, och där hela familjen slog sig lös från det dagliga arbetet och gick till sjön och njöt av bad? Jag betvivlar att så var fallet. Vad jag hörde av min far, som under de sista åren på 1800-talet ofta hjälpte sin fiskeintresserade farfar speciellt under braxenleken, "gubben" hade 28 ryssjor i sjön då, var det ganska vanligt att "grovsingar" och "hamnsjåare", när de kom hem från arbetet gick ner till sjön och tvättade av sig koldamm och annan smuts. Vid sådana tillfällen förekom det att dom friskade upp sig med en medhavd flaska "stärkt". Någon simskola fanns givetvis inte för hundra år sedan, men en del barn lärde sig att simma. Gustav Östberg född och uppväxt i närheten av sjön sade en gång som vuxen att han inte kunde minnas när han lärde sig simma. Gustav var en duktig simmare. När han var dräng åt lantmätaren vid "Laga Skiftet" i början på 1890-talet och dom rodde sägs det att lantmätaren framkastade förslaget att simma över sjön. Gustav tog honom på orden och hoppade i med kläderna på i borte änden på sjön och tog sig simmande till "Hillelann".

Men nu flyttar vi oss framåt i tiden till trettioalet. Bengt Lundin också han född och uppväxt vid sjön, minns att det då var skilda badställen för flickor och pojkar. "Flickbadet" låg först troligen i närheten av nuvarande badstället, där det på den tiden fanns ett "klapphus" alltså en byggnad för tvättning av kläder och cirka 75 meter norrut efter stranden låg "Pojkbadet". Under de sista åren på trettioalet ordnades ytterligare ett badställe, norr om pojkbadet, det fick namnet "Nya badarstället". Att man flyttade badstället berodde väl till största delen på att sjön sänktes två omgångar, den första på 1890-talet och den andra i början på 1930-talet.

Dessa sänkningar ledde ju till en ökad igenväxning av sjön med en åtföljande ökning av bottenskiktets dy. Detta gjorde i sin tur att för att badandet skulle bli så njutbart som möjligt måste relativt stora mängder grus och sand läggas ut på botten. Sådana utfyllnader skedde vintertid då grus och sand kördes ut på isen och när sjön gick upp på våren, skönk ju gruset till botten, där det efter några år blev överlagrat av nya dymassor. Detta gjorde att badandet avtog för att helt upphöra i mitten av 1940-talet. Några lämningar efter dessa badplatser går ej att finna idag, på grund av att det i samband med nedläggning av en vatten- och avloppsledning i åsslutningen, också anlades en väg, varigenom hela området blev förändrat.

Innan vi nu i vår återblick närmar oss nutiden, får vi notera att det sedan lång tid tillbaka funnits en badplats vid fritidshusområdet Hillsjöstrand, men om denna kunnat betraktats som offentligt eller varit förbehållet de i området boende är ej känt.

Hillebadet Foto: OW

Så är vi då framme vid den nu senast etablerade kombinerade bad- och båtplatsen. För några år sedan startades projektet "Hillesjöns framtid", med ägaren till största delen av Hillesjön, Hille Varva Skifteslag som huvudman, och med målet att dels rädda sjön från igenväxning.

Genom dämning hålla vattennivån uppe sommartid, samt göra sjön mera tillgänglig för hilleborna. Det sista har man verkligen lyckats med. Projektets arbete med den redan nämnda bad- och båtplatsen, vass- och buskröjning, vandringsled med rastplatser runt sjön har mottagits mycket positivt och

med stor entusiasm av hilleborna, vilket inte minst syns i den vilja till ekonomiska bidrag som inlöst från den stora allmänheten. Även en stor mängd ideellt arbete har av privatpersoner utförts, men även företag har bidragit. Ett exempel, när badbryggan inköptes för två år sedan bidrog Gavlegårdarna med utbytt sandlådesand till utfyllnad av badplatsen, en badplats som sommaren 99 varit väldigt välbesökt. Genom att platsen även har en enkel grillplats har väl en del grillpartyn på kvällstid förekommit.

Ett mycket tråkigt "grillparty" skedde i midsommartid då en natt den lilla byggnad som innehöll en enkel toalett samt soprum brändes ned.

Men vi får väl hoppas att detta det sista inte kommer att upprepas, utan att hilleborna får fortsätta att under kommande somrar njuta av bad- och båtliv i sjön.

Foto: OW

[Hillebygden, Nr. 2, 1999]